

Caspari Center NYHETER

Desember 2011

✓ Yes to Tourists
✗ No to Missionaries!

The citizens of Israel warmly welcome tourists who have come to get to know our country and its residents. But those who come to convince Jews to abandon their religion are most definitely not welcome.

This holy land has gathered in the remnants of the Jewish people who survived the Holocaust, pogroms and persecution in Europe and around the world. Missionaries take advantage of Israel's hospitality to spiritually destroy what is left of the Jewish people. They come under false pretenses, claiming to be lovers of Israel. BUT THEY ARE NOT! They seek to lure Jews away from their religion.

Missionaries: You are not welcome in this land and will not be permitted to act freely in your attempts to snatch souls!

Yad L'Achim

yadlachim.com

Utruster den
neste generasjonen av
Jesus-troende jøder

JA til turister! NEI til misjonærer!

Dette var overskriften på en ¾ siders annonse i avisen Jerusalem Post i slutten av oktober.

"Misjon" er som et skjellsord å regne i Israel og misjonærer fremstilles som en trussel mot det jødiske folks eksistens. På tross av dette har vi valgt å fokusere på nettopp dette kontroversielle emnet i dette nyhetsbrevet. Som Jesu etterfølgere kan vi ikke være enige i de ortodokse jøders forståelse av "misjon". Misjon, i bibelsk forstand, handler ikke om å "manipulere svake sjeler til å svikte sin tro og sitt folk". Det handler om å ta del i Guds plan for frelse for det jødiske folk og for alle mennesker. Det handler om å leve ut inkarnasjonen, som kristne over hele verden feirer hver jul, og det handler om å forkynne Jesus som verdens lys, som messianske jøder feirer hver Channuka. Dermed er misjon et kall for alle troende.

Hvordan ser så en messiansk missiologi ut? I artikkelen som følger under gir Dr. Richard Harvey svar på dette spørsmålet. Denne artikkelen er en forkortet versjon av en artikkel som vil bli publisert i 2012 i et planlagt festskrift i anledning Caspari Centers 30-årsjubileum.

Messianske jøder og misjon – Til Israel og alle folkeslag!

Misjon, slik Christopher Wright definerer det, er "vår forpliktelse til å ta del som Guds folk, og på Guds invitasjon og befaling, i Guds egen misjon i Guds verden for å forløse Guds skaperverk." "Israels misjon" er en sentral del av det jødiske folks kall og identitet. I den moderne messianske bevegelse er ikke misjonsbegrepet tydelig definert enda, men det er mulig å se tegn på vekst i missiologisk tenkning og praksis. Fortsatt finnes det mange utfordringer. Hvordan skal vi, som messianske jøder, forstå vårt misjonskall i dag?

Selve begrepet "misjon" er problematisk, for å si det mildt. Minner fra korsfarertiden, inkvisisjonen, tvungen omvendelse og intens evangelisering skaper frykt, mistenksomhet og mostand fra det jødiske samfunn. Mange messianske jøder vil ikke bruke ordet "misjon" på grunn av de mange negative assosiasjonene det har. En messiansk leder har uttalt at alle kristne misjonærer burde forlate Israel (og overlate eiendommer og økonomiske ressurser til de lokale menighetene). Så få er villige til å gå inn i den grundige refleksjonen som trengs for å utvikle en messiansk jødisk missiologi. Men, bakenfor all retorikken og de følelsesmessige reaksjonene kan vi se en lovende og positiv utvikling.

Mark Kinzer bruker begrepet "bilateral ekklesiologi" når han drøfter Israels misjonskall og messianske jøders kall. Slik som Faderen sender Sønnen ved Ånden for å komme nær, forløse og fornye hele skapelsen, skal også messianske jøder leve ut, i ord og handling, sitt misjonskall. Messianske jøder, som en del av Israelsfolket, er et sakramentalt tegn og vitnesbyrd om Guds misjon i skaperverket, om Israels fortsatte utvelgelse som et middel for å velsigne alle folkeslag, om fornyelsen av hele skaperverket gjennom Jesu Kristi (Messias Yeshuas) død og oppstandelse, og om håpet om den endelige gjenopprettelsen av alle ting.

55 HaNevi'im St., PO Box 46
Jerusalem 91000, Israel
Telefon: +972 2-6233926
Faks: +972 2-6251933
E-post: Caspari@caspari.com

Vårt USA-kontor:

PO Box 147
Wheaton,
IL 60189 USA
Telefon: +1 630-668-3328
Faks: +1 630-668-6473
E-post: CaspariUSA@caspari.com

www.caspari.com

For Kinzer tilhører de messianske jødene det videre jødiske fellesskap og deres primære identitet bør finnes innenfor den jødiske "sosiale sfære" og ikke i en "hedningedominert og i stor grad erstatningsteologisk kirkelig kontekst". Hvordan og i hvilken grad skaper dette barrierer for en effektiv proklamasjon av evangeliet om Messias' komme? Dette har Kinzer ennå ikke klarlagt, men han ser behovet for et paktstro fellesskap av disipler innenfor det jødiske samfunn og fellesskap i form av messianske organisasjoner og monastiske grupper som kan eksistere side om side med hverandre.

Kaye Silberling og Tzvi Sadan forfekter en lignende ikke-konfronterende tilnærming som de kaller "kiruv" (å nærme seg). De ser behovet for å "nå inn" (i stedet for å "nå ut") med budskapet om Messias blant det jødiske folk. Stuart Dauermann understreker videre at budskapet om Messias virkelig må være "gode nyheter" for jøder.

Dauermann har en eskatologisk drevet tilnærming til misjon som består av syv elementer. Denne tilnærmingen reformulerer evangeliet i form av en "ny messiansk jødisk agenda" som er uttrykk for "bekreftende evangelisering" med utgangspunkt i Esekiel 37-39:

- Gud vil samle Israels folk til sitt land.
- Gud vil gjøre Israels folk til et forenet folk.
- Gud vil lede dette folket til omvendelse og åndelig fornyelse.
- Gud vil lede dem til å tilbe og tjene Davids sønn, kongen Messias.
- Gud vil la dem leve i tråd med hans bud og forordninger – et "Torah liv".
- Gud vil la folket oppleve det guddommelige nærvær som et fellesskap.
- Gud vil på denne måten demonstrere at han er deres Gud og at de er hans folk.

Dauermanns omformulering av evangeliet understreker det "gode" og det "nye" i evangeliets budskap til jøder, og bekrefter dermed deres "jødiskhet". Samtidig er det et behov for at Dauermann utvikler videre tanker om betydningen av Jesus og spesielt inkarnasjonen, Jesu død, oppstandelsen, hans andre komme og hvordan han vil bringe sann fornyelse.

Hva så når det gjelder messiansk misjon for "alle folkeslag"? Gavriel Gefen forfekter misjonsarbeid for "innfødte" folkeslag blant alle nasjoner. Med utgangspunkt i den jødiske filosofen Jon D. Levinsons teorier, ser Gefen sitt kall som messiansk jøde som et kall til å være en nødvendig del av arbeidet med å nå hele verden med evangeliet.

På samme måte som det finnes mange ulike forståelser av ordet misjon blant messianske jøder, finnes det et like stort spekter av praktiske tilnærminger til misjonsarbeid. For 20 år siden viste en undersøkelse at det hovedsakelig var fem ulike tilnæringsmåter til misjonsarbeid blant jøder:

- "Høy profil": Synlig og offentlig proklamasjon av evangeliet gjennom media, gateevangelisering mm.
- "Lav profil": Mindre synlig misjon med fokus på "vennskapsevangelisering".
- "Out-rabbi-ing the rabbis" ("ut-rabbinere rabbinerne"): Hovedsakelig ved bruk av apologetikk og samtale.
- "Å forkynne feil fjell": En overfokusering på profetisk forkynnelse og politisk støtte for Israel, med mindre fokus på personen Jesus.
- "Å elske folk inn i Guds rike": Målrettede uttrykk for nestekjærlighet uten åpenbar proklamasjon av evangeliet.

I dag finnes det et utall misjonsstrategier å velge mellom. Flere av dem står i konflikt med hverandre og mange har relevans i en spesifikk kontekst, men er mindre brukbare i andre kontekster. Hvor effektiv "Jews for Jesus" sin gateevangelisering er debatteres fortsatt friskt. Det samme gjelder diakonal misjon og støtte til "alijah" (immigrasjon) fra Israelsvenner rundt om i verden.

Disse misjonsformene er uttrykk for en slags "holistisk misjon" og mottas med takk av mange i Israel (også ikke-troende) hvor fattigdom rammer ca. 20% av befolkningen, både blant jøder og arabere. Messianic Jewish Alliance of Americas "Joshua Project" som ledes av Joel Chernoff er et godt eksempel på "holistisk misjon" som unngår mye av kritikken og motstanden som messianske jøder møter fra ortodokse jødiske grupper når det fokuserer på humanitær støtte og utviklingsarbeid i Israel. Chernoff sier at "bare i 2006 har vi sendt varer til en verdi av 70 millioner dollar som er blitt distribuert gjennom våre 30 humanitære hjelpesentere og gjennom over 100 offentlige sentere." Michael Schiffmans organisasjon fokuserer primært på hjelp til Holocaust-overlevende i Øst-Europa og tidligere Sovjetunionen. Messianske jøder er også involvert i sosialt arbeid som "Pro-life" arbeid (alternativ til abort). Andre bruker kunstneriske uttrykk for å forkynne evangeliet gjennom musikk, drama og billedkunst.

Kanskje enda mer kontroversielle er messianske jøder som er involvert i forsoningsarbeid, i sekulære fredsorganisasjoner og i arbeid for sosial rettferdighet. Noen ser på dette som viktige måter å leve ut evangeliets budskap om Guds forsoning for alle mennesker i Kristus, mens andre mener at det er å overgi seg til politisk liberale, sekulære agendaer og en naiv forståelse av verden. "Miljø-misjon" er viktig for mange yngre messianske jøder, men ingen har så langt formulert en miljøteologi som kunne ta utgangspunktet i det jødiske "tikkun olam" (forbedring av verden) tankegangen.

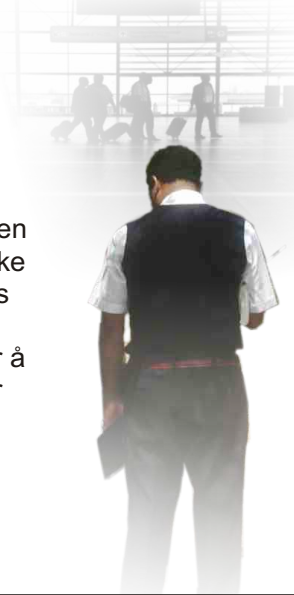
Messianske jøder er fortsatt ikke kommet til enighet om en misjonsteologi eller en misjonspraksis. Missiologi er i seg selv en relativt ny teologisk disiplin, som kobler sammen elementer fra antropologi, misjonshistorie, kommunikasjonsteori og andre fagfelt. Om misjon grovt kan defineres som "å finne ut av hva Gud driver på med og bli med" (Rowan Williams), må vi håpe at den messianske bevegelse kan "finne ut av det" og "bli med" i kallet om å gjøre alle folkeslag til disipler, først det jødiske folk og så hele verden.

Dr. Richard Harvey

(Director of Training and Post Graduate Program leader at All Nations Christian College i London, England)

Nektet adgang!

For en måned siden skulle Caspari Center ta imot en etiopisk pastor fra Mekane Yesu kirken til et tre ukers kurs for å forberede ham på å leve ut sitt kall om å nå det jødiske folk med evangeliet. Selv om det bare var snakk om en enslig student, var dette et veldig spennende kurs for oss på Caspari. For første gang kunne vi aktivt ta del i å oppmuntre medlemmer av kirken i sør i deres misjonskall for verden og spesielt for det jødiske folk. Men dessverre gikk det ikke som vi hadde planlagt. Vår student kom ikke lenger enn til flyplassen i Tel Aviv hvor han fikk beskjed om at han ikke fikk komme inn i Israel. På tross av at han på forhånd hadde fått visum via ambassaden i Etiopia ble han nektet adgang på grunn av "frykt for at han søkte adgang til landet under falske premisser". Hans ønske var å komme til landet for å lære å kjenne den jødiske kultur, se de kristne "hellige steder", lære om kristendommens jødiske røtter og møte lokale troende. Han håpet nok også å kunne komme tilbake en gang og være et vitne om Jesus for det jødiske folk. I likhet med mange håpefulle emigranter og flyktninger fra sør som søker et bedre liv i en rikere del av verden, møtte han en stengt dør. Dette er en stor utfordring for alle som er involvert i misjon for jøder. Hvordan kan vi støtte og oppmuntre de voksende kirkene i sør til å leve ut kallet om å nå Israels folk med evangeliet?

media review

Utvalgte sitater fra Caspari Center Media Review. Caspari Center utgir en ukentlig oppsummering av artikler skrevet i den israelske pressen som omtaler messianske jøder, jødisk-kristne relasjoner, misjonsarbeid og kristne i Israel. For å motta «Media Review» gratis (på engelsk) send e-post til subscriptions@caspari.com eller register deg på vår nettside: http://www.caspari.com/media_review/.

Et av temaområdene vi dekker i vår Media Review er jødisk-kristne relasjoner i Israel. I mange av artiklene vi siterer ser vi en tydelig negativ og til tider fiendtlig holdning til kristendommen og spesielt til messianske jøder i den jødiske religiøse presse. Følgende utdrag er hentet fra en artikkel skrevet av Rabbi Eliezer Melamed, leder for Har Bracha yeshivaen. Artikkelen har overskriften: "Gjør hans gjeninger kjent blant folkene" (BeSheva – Mitchalef Yerysahlayim, 3. november 2011). Denne artikkelen diskuterer jødiske holdninger til kristendommen på en noe uvanlig måte og med en nesten "misjonerende" tone.

"Det jødiske folks store kall er å øke tro og velsignelse for all jordens folkeslag [...] å helliggjøre Guds navn i nasjonenes øyne. [...] I virkeligheten er Israels relasjon til folkeslagene veldig spent. [...] For et par måneder siden skrev jeg om problemstillingen som nylig kom opp angående forholdet til kristne israelsvenner. Gjennom historien, med unntak av noen få "rettferdige blant folkeslagene" har kristendommens holdning til jødene vært negativ. De baserte sin tro på Israels ydmykelse, en ydmykelse som ble brukt som bevis på at de kristne skulle erstatte Israel som Guds utvalgte folk. I løpet av de siste generasjoner har det derimot vært en dreining innen deler av den kristne verden. Noen kristne tror ikke lenger at Israelsfolket må ydmykes og andre tror til og med at Israel er Guds utvalgte folk, som spiller en sentral rolle i å bringe den endelige forløsningen. De holder fortsatt fast på sin avgudsdyrkelse ettersom de tror "den mannen" [en betegnelse på Jesus - Red.anm.] er Gud og at han er den Messias som vil stå opp fra de døde og frelse verden. Samtidig anerkjenner de at han er en jøde. Så dermed må man stille spørsmålet: Når vi møter kristne som støtter Israel, må vi i alle sammenhenger fordømme deres tro på "den mannen"? Rabbi Kook skrev om andre religioner at vår hensikt aldri er å tilintetgjøre dem, men å løfte dem opp så at de kan korrigeres. [...] Er det ikke fantastisk at disse kristne nå vender bort fra den tradisjonelle kristne holdningen til jødene når de fremhever Israels utvelgelse i landet og underviser at Israel skal vende tilbake til å følge Guds forordninger i Toraen. Så, nettopp idag, når vi vender tilbake til vårt liv i landet, kan vi begynne å snakke om vår misjon for hele verden."

Du finner et lengre utsnitt av denne artikkelen i Media Review fra 9. november som er tilgjengelig på vår nettside: www.caspari.com. Du kan også lese hele artikkelen i vårt bibliotek i Jerusalem.

I de dager, i denne tid

Da jeg var barn betydde Chanukka åtte kvelder med gaver innpakket i skinnende blått og sølvfarget papir. Det betydde Chanukka-godt, sjokolademynter innpakket i aluminiumsfolie og leking med snurrebass mens Chanukka lysene skinte i bakgrunnen. Snurrebassen hadde fire sider med hebraiske bokstaver som skulle minne oss om hvorfor vi feiret Chanukka.

Jeg ble fortalt at grunnen til feiringen vår var den fantastiske historien om den tapre Juda Maccabeus som sammen med sine brødre gjemte seg i de judeiske fjell og gjorde opprør mot den tyranniske greske herskeren Antiochus i 167 f.kr. Antiochus ville frata folket deres jødiske identitet og gjorde tempelet om til en helligdom for Zevs. Da Juda og hans menn overvant fiendens hær var en av deres første oppgaver å rense tempelet og gjeninnvie det til Gud. Det hebraiske ordet *chanukka* betyr "innvielse".

Denne innvielsen stoppet opp da prestene oppdaget at de ikke hadde nok olje til å holde ilden brennende i den syvarmede menorahen. Men de var så glade for at tempelet var rensset og gjeninnviet at de tente menorahen likevel. Og for å understreke underet som hadde skjedd sørget Gud for at det lille de hadde av olje varte i åtte dager, helt til ny olje kunne fremstilles. Den evige flammen var en synlig proklamasjon av hvem Israels Gud var og en påminner om at hans folk skulle være – et lys for folkeslagene.

Etter at jeg kom til tro på Jesus som Messias, innså jeg at han som helbredet de syke, gikk på vannet og stod opp fra de døde, var Guds enbårne sønn, den Gud som hadde gjort underet i tempelet den gangen. Dermed ble channuka-historien også en del av vår familiehistorie. Hvert år jeg og min mann tente den niarmede channuka-lysestaken (*channukia*) ba vi en takkebønn jeg hadde lært som barn og fortalte historien om channuka til våre barn.

Vi ville at de skulle lære at channuka var en viktig forløper for den feiringen vi feirer i desember; jul. Da Josef og Maria brakte Jesusbarnet til tempelet, slik loven foreskrev (Luk 2,22-24) kunne de gjøre det på grunn av det underet som hadde skjedd i Jerusalem over 150 år tidligere.

Når Jesus var i tempelet til feiringen av channuka, var det trolig mot slutten av sitt virke på jorden: "Nå kom tiden for tempelinnvielsesfesten i Jerusalem. Det var vinter. Jesus gikk omkring i Salomos søylehall på tempelplassen" (Joh 10,22-23). Vår jødiske frelser var til stede blant sitt folk og feiret denne høytiden som ikke er beskrevet eller påbudt i det gamle testamentet. Channuka var på Jesu tid en ny og mindre sentral høytid i den jødiske kalender.

Våre barn er nå voksne, men min mann og jeg kommer til å tenne channuka-lysene i år også, som vi har gjort de siste 50 årene. Den enkle velsignelsen som leses når lysene tennes den første kvelden i høytiden er en anerkjennelse av Guds herredømme over skapelsen, og en takk til ham for de undrene han gjorde for våre forfedre "i de dager, i denne tid" og for at han opprettholder og bevarer sitt folk.

Når jeg ser på de 1-2-3-4-5-6-7-8 små flammene som danser i skyggene i vinterens tidlige solnedgang, minner det meg om Ham som sa til sine disipler: "Jeg er verdens lys. Den som følger meg skal ikke vandre i mørket, men ha livets lys." (Joh 8,12).

Og jeg legger til en bønn for alle dem som jeg vet vandrer i mørke, om at de skal se og følge verden lys – Jesus. Når alt kommer til alt handler jo Chanukka om Guds underverk.

Michelle Van Loon

Bønneemner

- Vi ber om at verden lys, Jesus Messias, må bli synlig for de i Guds folk som ikke kjenner ham.
- Vi ber om at Herren må kalle arbeidere til å være vitner om hans kjærlighet og frelse for det jødiske folk og verden.
- Vi ber om at kallet til å nå alle folkeslag med evangeliet må bli tydelig blant messianske jøder.
- Vi ber for det kommende sabbatskoleseminaret og samlingen for enslige troende i desember.
- Vi takker Gud for visumet vi har fått etter en lang kamp, for en av våre medarbeidere.
- Vi ber for arbeidet med vår nye nettside som skal lanseres i begynnelsen av 2012.
- Vi ber om en velsignet jule- og channuka-høytid for alle.

Ønsker du mer informasjon om Caspari Center og vårt arbeid ta kontakt: E-post: caspari@caspari.com Nettside: www.caspari.com
Du kan støtte vårt arbeid gjennom forbønn, volontørtjeneste og gaver. Send din gave til Den Norske Israelsmisjon, kontonr.: 3000.15.24425 (merk "Gave - Caspari")